

РЕШЕНИЕ

№ 15444

гр. София, 08.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав, в
публично заседание на 02.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Слава Гьошева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **417** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 ал.1 от Кодекса за социално осигуряване, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Д. Д. Т., с ЕГН: [ЕГН], с адрес: Г., Б. 10827, А.. № 24, срещу Решение № 3305-40-73 от 21.11.2023 г. на Управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата й срещу Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2113-50-810#1 от 27.04.2023 г., издадено от длъжностно лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“.

В жалбата се излагат възражения относно продължителността на германския осигурителен стаж, взет предвид при определяне правото и размера на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Сочи се, че процесния период е част от германския осигурителен период въз основа на документ за обучение, към който е бил осъществен стаж от три месеца в [населено място]. Моли да й се даде възможност да „закупи“ недостигащ за право на пенсия осигурителен стаж по чл. 9а, ал. 2 от КСО.

В съдебно заседание, жалбоподателката се представлява от адв. Б., който поддържа жалбата и изложените в нея отменителни основания. Претендират се разноси по представен списък.

Ответникът- Управителя на НОИ, чрез процесуалния си представител юрк. Й., оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира за юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Софийска Градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните,

намира за установено от фактическа страна следното:

С разпореждане № [ЕГН] от 09.11.2021 г. е отказано отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1- 3 от КСО, както и на основание чл. 6 и чл. 50 от Регламент (ЕО) № 883/2004 и чл. 40 от Регламент (ЕО) № 978/2009 по подаденото от 13.12.2018 г. заявление от жалбоподателката.

Във връзка с постъпила на 13.12.2021 г. жалба от Т., е постановено Решение № 45/29.12.2021 г. на управителя на НОИ, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/ 09.11.2021 г.

С Решение № 2380/07.04.2023 г. по адм.дело 1369/2022 г. на АССГ е отменено Решение № 45/29.12.2021 г. и преписката е върната на длъжностното лице в НОИ за ново произнасяне.

Съобразно дадените с горечитираното Решение на АССГ указания и постъпилия от германската институция СЕД Р 5000, е постановено Разпореждане № [ЕГН]/27.04.2023 г., с което е отменено предходното разпореждане и на жалбоподателката е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 20.08.2022 г., при навършена възраст 66 години и 10 месеца и доказан български осигурителен стаж от трета категория труд -25 години, 10 месеца и 29 дни и потвърден германски осигурителен стаж, който не се припокрива с българския стаж, за придобиване право на пенсия- 04 години, 04 месеца и 26 дни и за изчисляване на нейния размер – 00 години, 10 месеца и 00 дни.

Във връзка с постановеното Разпореждане, е постъпила жалба от Т. на 23.06.2023 г., в която е посочено, че се представя пропуснат документ за осигурителен период в Г., с цел зачитането на периода от една година и три месеца като германски стаж, а именно EURO- DIPLOM за обучение (европейска диплома по проект за продължаващо обучение „Изпълнителен асистент за външна търговия/Европа“) за периода от 16.01.1996 г. до 03.04.1997 г.

От страна на административния орган е извършена проверка от компетентната германска институция за посочения период, като на 23.06.2023 г. е изпратен СЕД Р 10 000, в който е посочено за период до 31.12.1996 г. е зачетен български осигурителен стаж, като за спорния период от 01.01.1997 г. до 03.04.1997 г. изрично е поставен въпроса, ако периода не се признава за германски стаж, да бъде посочено по каква причина. В получения на 02.11.2023 г. СЕД Р 10 000, германската институция е уточнила, че периодът от 01.01.1997 г. до 03.04.1997 г. е посещение в професионално училище без вноски. С получения на 02.11.2023 г. СЕД Р 5000 описаният период е посочен като професионално техническо обучение, без заплащане на вноски. Със СЕД Р 5000 от 02.11.2023 г. е потвърден германския осигурителен стаж за времето от 20.10.1972 г. до 06.04.1980 г. (с прекъсване), идентичен с вече потвърдения такъв от германската институция със СЕД Р 5000 от 31.05.2022 г.

При така установената фактическа обстановка, Съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на властническото волеизявление, имащ правен интерес от оспорване, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол. Съдът приема, че жалбата е подадена в законоустановения срок, предвид липсата на доказателства за надлежно връчване на адресата на акта. На основание изложеното, жалбата се явява процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК, Съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на оспорване и съответно на проверка от страна на съда е Решение № 3305-40-73 от 21.11.2023 г. на Управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата й срещу Разпореждане №

[ЕГН], изх. № 2113-50-810#1 от 27.04.2023 г., издадено от длъжностно лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“.

Обжалваното решение е издадено от компетентен орган по чл. 117 от КСО, в кръга на службата му и в съответната писмена форма, като съдържа фактически и правни основания за произнасянето.

В административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила при издаването му. При произнасянето си административният орган е спазил и материалния закон.

При преценка съответствието на проверяваното решение с материалния закон, следва да се посочи, че административният орган не оспорва правото на Т. да ѝ бъде определена и отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Спорният по делото момент е свързан с това следва ли периодът на обучение в Г. от 01.01.1997 г. до 03.04.1997 г., да бъде основание за зачитане на стаж по българското законодателство, както и правилно ли е определена началната дата на лицето за отпускане на пенсия.

По отношение определянето на размера на търсената пенсия намира приложение разпоредбата на чл. 70, ал. 16 от КСО, а именно "При определяне на пенсия по международен договор, по който Република България е страна или по европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, се взема предвид осигурителният доход за осигурителния стаж, придобит по българското законодателство."

Според чл. 47, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж при определяне на размера на пенсията по условията на международен договор в областта на социалното осигуряване по чл. 70 от КСО, индивидуалният коефициент се изчислява само от дохода, за който са внесени осигурителни вноски за осигурителния стаж, придобит в Република България. Тази уредба е в съответствие с разпоредбите на Глава пета от Регламент № 883/2004 на ЕП и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност и в частност нормата на чл. 52, ал. 1, б. "б.". В чл. 2 от Регламента е предвидено, че се прилага към граждани на държава членка, лица без гражданство и бежанци, които пребивават в държава членка, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави.

Дял I от Регламент № 883/2004, озаглавен „Общи разпоредби“, включва член 6, който предвижда, че освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, компетентната институция на държавата членка съгласно чието законодателство придобиването, запазването, времетраенето или възстановяването на правото на обезщетение, зависи от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост или пребиваване, зачита до необходимия размер периодите на осигуряване, заето или самостоятелна заетост или пребиваване, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава членка, все едно че периодите са завършени съгласно прилаганото от нея законодателство. Така разписан текстът на чл. 6 е свърза с придобиване на субективното правото на пенсия на лицето, при наличие на материалните предпоставки.

В настоящия случай няма спор, че жалбоподателката притежава осигурителен стаж както в България, така и в друга държава - членка на ЕС -Г., като придобива право на пенсия за осигурителен стаж и възраст единствено при сумиране на осигурителните периоди от двете държави. Към датата на подаване на заявлението, Т. е навършила изискуемата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1-2 от КСО, но тъй като българският осигурителен стаж от 25 години, 10 месеца и 29 дни не е достатъчен за придобиване право на пенсия, същият е сумиран с потвърдения германски осигурителен стаж, който не се припокрива с българския за период от 04 години, 04 месеца и 26 дни и е установено, че с общия стаж от 30 години, 03 месеца

и 25 дни отново не е изпълнено условието за придобит осигурителен стаж, по условията на чл. 68, ал. 1-2 от КСО.

Съгласно разпоредбите на чл. 68, ал. 1 и 2 и чл. 70 КСО, чл. 47 и чл. 20 НПОС и на Регламент № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета, както и на регламента за неговото прилагане – Регламент № 987/2009 г. на ЕП и на Съвета се налага изводът, че всяка държава-членка отпуска пенсия в размер, изчислен на базата на осигурителния стаж и осигурителния доход положен на нейна територия. Изчисляването на пенсията се извършва съгласно чл. 52 на Регламент № 883/2004, както следва:- самостоятелна пенсия- това е пенсията, правото на която възниква, без да е необходимо сумиране на осигурителните периоди и пропорционална пенсия- това е пенсията, за правото на която е необходимо сумиране на осигурителни периоди и при която се определят теоретичен размер и пропорционален/действителен размер. В случай, че лицето въз основа на българските осигурителни периоди не отговаря на изискванията за отпускане на пенсия съгласно българското законодателство и правото на обезщетение възниква само след сумиране на българския осигурителен стаж с осигурителен стаж, придобит съгласно законодателствата на други държави членки, какъвто е настоящия случай, съгласно чл. 52, ал. 1, б. „б“ българската компетентна институция трябва да изчисли пропорционално обезщетение. За целта първо се изчислява теоретичен размер на обезщетението, за което съответното лице би могло да претендира, ако всички осигурителни периоди и/или периодите на пребиваване, които са завършени съгласно законодателството на другите държави-членки, са били завършени съгласно прилаганото от нея законодателство към датата на отпускане на обезщетението. На второ място се определя действителния, пропорционален размер на обезщетението, като теоретичния размер се умножи със съотношението между продължителността на периодите, завършени преди настъпването на риска съгласно законодателството, което тя прилага и цялата продължителност на периодите, завършени преди настъпването на риска съгласно законодателствата на всички държави-членки по случая.

Полагайки труд и в Г., Т. е реализирала една от основните си свободи, които има по силата на чл. 49 от ДФЕС, а именно правото на установяване. Жалбоподателката има правно положение, което е такова, че следва да ѝ се зачете завършен осигурителен период както в България, така и в Г.. СЕС се е произнесъл, че предвид различие на законодателствата, прогласеният в чл. 4, параграф 3 от Договора за Европейски съюз (ДЕС) принцип на лоялно сътрудничество, задължава компетентните национални органи да използват всички средства, с които разполагат, за да гарантират правото на лицата по чл. 49 от ДФЕС.

Следва да бъде посочено и че при определяне на осигурителните права на Т., приложение намира и Решение по дело C-103/13 на СЕС. В т. 54 от него изрично се подчертава, че разпоредбите определящи приложимото законодателство, формират завършена система от съгласовани норми, вследствие на което националните законодатели са лишени от правомощието да определят обхвата и условията за прилагане на своето национално законодателство в тази област, що се отнася до лицата, които са подчинени на същото, и до територията, в рамките на която националните разпоредби пораждат своето действие.

Във връзка с искането на жалбоподателката да „закупи“ недостигащия ѝ за право на пенсия осигурителен стаж по чл. 9а, ал. 2 от КСО, настоящия съдебен състав счита за неоснователно, доколкото разпоредбата се прилага единствено при недостигащ осигурителен стаж за отпускане на пенсията по чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от КСО и то ако недостигащият стаж е под 5 години. В процесния случай, тази процедура е неприложима, тъй като Т. има повече от 5 години недостигащ ѝ осигурителен стаж.

В тази връзка, съдът намира, че правните изводи, изложени в оспореното решение от

административния орган съответстват на материалния закон и неговата цел. Длъжностното лице правилно е установило, че с доказания български осигурителен стаж и с потвърдения германски осигурителен стаж, жалбоподателката изпълнява изискването по чл. 68, ал. 3 от КСО за навършена възраст от 66 години и 10 месеца и придобит 15 години действителен осигурителен стаж за право на пенсия на 20.08.2022 г.

Не може да бъде споделен довода на жалбоподателката, че периодът 01.01.1997 г. – 03.04.1997 г. следва да бъде признат за осигурителен стаж. Видно от получения на 02.11.2023 г. СЕД Р 5000 описаният период е посочен като професионално техническо обучение, без заплащане на вноски. В този смисъл по делото не са събрани надлежни документи, които да установят нещо, различно от приетото в производството по отпускане на пенсия.

Писмени доказателства не са представени от жалбоподателката както и в хода на настоящото производство, като въз основа на приложените по делото документи посоченият период 01.01.1997 г. – 03.04.1997 г. категорично не може да бъде зачетен като осигурителен стаж.

В хода на административното производство по отпускане на пенсия, развило се пред длъжностно лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“, са взети предвид всички представени от Д. Т. и приложени към пенсионната ѝ преписка документи за осигурителен стаж.

С оглед изложеното съдът приема, че Решение № 3305-40-73 от 21.07.2023 г. на управителя на Националния осигурителен институт /НОИ/, с което е отхвърлена жалбата на Д. Т. срещу разпореждане № [ЕГН], изх. № 2113-50-81#1 от 27.04.2023 г. е законосъобразно - издадено е от компетентен орган и в предвидената от закона форма, постановено е при спазване на административно-производствените правила, при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с неговата цел. Жалбата се явява неоснователна и като такава, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37 от ЗПП, вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 100 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 71 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Д. Т., ЕГН: [ЕГН], с адрес: Г., Б. 10827, А.. № 24, против Решение № 3305-40-73 от 21.11.2023 г. на Управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2113-50-810#1 от 27.04.2023 г.

ОСЪЖДА Д. Д. Т., ЕГН: [ЕГН] да заплати на НОИ сумата от 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 – дневен срок от връчването му.

Съдия:

